

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 22 lipca 2020 r. Sąd Rejonowy w Łęczycy w sprawie sygn. akt I Ns 129/15 z wniosku A. J. przy udziale J. J. (1), o podział majątku wspólnego:

I. ustalił, że udziały A. J. i J. J. (1), których ustawowa małżeńska wspólność ustawowa ustała z dniem 31 maja 2010 r., na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Łęczycy III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z dnia 31 maja 2010 r., sygn. akt III RC 17/10, w ich majątku wspólnym są równe i wynoszą po 1/2 części;

II. ustalił, że w skład majątku wspólnego A. J. i J. J. (1) wchodzi składniki majątkowe, o łącznej wartości 137.213,77 zł:

1. nakłady z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestnika postępowania J. J. (1), o łącznej wartości 30.878 zł:

- a) nakłady poczynione w budynku mieszkalnym w wysokości 23.901 zł;
- b) nakłady poczynione w budynku kotłowni w wysokości 195 zł;
- c) wartość nakładów przyłącza centralnego ogrzewania do tunelu foliowego w wysokości 1.782 zł;
- d) wykonanie studni głębinowej w 1993 r. o wartości 5.000 zł;

2. przedmioty i urządzenia stanowiące majątek dorobkowy A. J. i J. J. (1), o łącznej wartości 36.050 zł, w postaci:

- a) piła łańcuchowa S. M. 180, rok produkcji 2001, o wartości 350 zł;
- b) agregat uprawowy (...), rok produkcji 1995, o wartości 1.200 zł;
- c) pług czterokibowy U170, rok produkcji 1995, o wartości 900 zł;
- d) wieolorak pielik P-430/2, rok produkcji 1975, o wartości 1.200 zł;
- e) przyczepa asenizacyjna SAM, rok produkcji 2001, o wartości 1.800 zł;
- f) deszczownia szpulowa I. 50/170, rok produkcji 2007, o wartości 9.000 zł;
- g) deszczownia rurowa, rok produkcji 1994, o wartości 3.500 zł;
- h) siewnik do warzyw (...), rok produkcji 1997, o wartości 3.500 zł;
- i) rozsiewacz nawozów (...), rok produkcji 1986, o wartości 500 zł;
- j) przyczepa wywrotka, rok produkcji 1984, o wartości 2.000 zł;
- k) brony talerzowe, rok produkcji 1999, o wartości 1.000 zł;
- l) rozrzutnik do obornika (...), rok produkcji 1998, o wartości 3.000 zł;
- m) ładowacz T. T-397, rok produkcji 1997, o wartości 5.500 zł;
- n) opryskiwacz (...) (S.), rok produkcji 2003, o wartości 1.800 zł;
- o) betoniarka, rok produkcji 2000, o wartości 800 zł;

3. dochód rolniczy z dopłatami za 2009 r. w wysokości 24.916,37 zł;

4. dopłaty obszarowe za 2010 r. w wysokości 1.912,05 zł;
5. 18 tuneli foliowych o wartości 7.551 zł;
6. środki finansowe ulokowane na rachunku bankowym prowadzonym przez Bank Spółdzielczy Ziemi Ł. w Ł. Oddział w P. w wysokości 6,35 zł;
7. samochód marki M. (...), nr rej. (...), o wartości 3.300 zł;
8. ciągnik rolniczy Z., nr rej. (...), o wartości 30.500 zł;
9. wierzytelność stanowiąca równowartość samochodu V. (...), nr rej. (...), w wysokości 2.100 zł;

III. ustalił, iż J. J. (1) dokonał nakładu z majątku osobistego na majątek wspólny, w łącznej wysokości 54.862,19 zł, w tym:

1. 24.862,19zł z tytułu częściowej spłaty kredytu zaciągniętego w (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. – umowa kredytu nr (...);
2. 30.000 zł z tytułu spłaty kredytu zaciągniętego w Banku Spółdzielczym Ziemi Ł. w Ł. Oddział w P. na zakup ciągnika, nr umowy (...);

IV. dokonał podziału majątku wspólnego A. J. i J. J. (1), których ustawowa małżeńska wspólność ustawowa ustała z dniem 31 maja 2010 r., w ten sposób, że:

1. A. J. przyznał na wyłączną własność wierzytelność stanowiąca równowartość samochodu V. (...), nr rej. (...), szczegółowo opisaną w punkcie II podpunkcie 9 postanowienia, o wartości 2.100 zł;
2. J. J. (1) przyznał na wyłączną własność wszystkie pozostałe składniki majątkowe szczegółowo opisane w punkcie II, podpunktach od 1 do 8, o łącznej wartości 135.113,77 zł;

V. zasądził od J. J. (1) na rzecz A. J. kwotę 66.506,89 zł tytułem wyrównania udziału w majątku wspólnym, płatną w terminie trzech miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, w przypadku uchybienia terminu płatności;

VI. zasądził od A. J. na rzecz J. J. (1) kwotę 27.431 zł tytułem zwrotu nakładów poczynionych z majątku osobistego na majątek wspólny, płatną w terminie trzech miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminu płatności;

VII. nakazał pobrać od wnioskodawczyni A. J. i uczestnika postępowania J. J. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Łęczycy po 6.550,47 zł, od każdego z nich, tytułem zwrotu kosztów sądowych na opinie biegłych, tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa;

VIII. pozostałe nieuiszczone koszty sądowe przejął na rzecz Skarbu Państwa;

IX. ustalił, iż każda ze stron postępowania ponosi koszty zastępstwa procesowego w zakresie dotychczas poniesionym.

Apelację od wydanego postanowienia złożył uczestnik postępowania J. J. (1), zaskarżając wydane rozstrzygnięcie w części tj. w zakresie punktu II. podpunkt 3 i 4, punktu IV podpunkt 2 oraz w zakresie punktu V.

Wydanemu postanowieniu skarżący zarzucił obrazę przepisów postępowania art. 233 § 1 k.p.c. polegającą na dokonaniu przez sąd dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów poprzez:

1. przyjęcie, że w skład majątku wspólnego zainteresowanych wchodzi:

- a. dochód rolniczy z dopłatami za 2009 r. w wysokości 24.916,37 zł;
- b. dopłaty obszarowe za 2010 r. w wysokości 1.912,05 zł, o łącznej wartości 26.828,42 zł,
2. przyjęcie, że łączna wartość majątku wspólnego wynosi 137.213,77 zł;
3. przyjęcie, że łączna wartość składników majątkowych, przyznanych na wyłączną własność uczestnika postępowania J. J. (1) wynosi 135.113,77 zł;
4. zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczym kwoty 66.506,89 zł tytułem wyrównania udziału w majątku wspólnym,

podczas gdy prawidłowe ustalenia faktyczne winny prowadzić do konstatacji, że dochód rolniczy i dopłaty, o których mowa w pkt 1 nie wchodzi w skład majątku wspólnego, że w związku z tym łączna wartość majątku wspólnego zainteresowanych wynosi 110.385,35 zł, zaś łączna wartość składników majątkowych przyznanych uczestnikowi postępowania wynosi 108.285,35 zł i że uczestnik winien zapłacić wnioskodawczyni tytułem wyrównania udziału w majątku wspólnym kwotę 53.092,68 zł.

W związku z tak postawionymi zarzutami skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez ustalenie w pkt II sentencji orzeczenia, że w skład majątku wspólnego A. J. i J. J. (1) wchodzi składniki majątkowe o łącznej wartości 110.385,35 zł, opisane szczegółowo w ppkt 1-2 oraz 5-9 postanowienia Sądu I instancji. Ponadto skarżący wniósł o przyznanie w pkt IV ppkt 2 sentencji postanowienia uczestnikowi postępowania J. J. (1) na wyłączną własność wszystkich składników majątkowych, opisanych szczegółowo w pkt II ppkt 1-2 oraz 5-8 o łącznej wartości 108.285,35 zł oraz o zasądzenie od J. J. (1) na rzecz A. J. kwoty 53.092,68 zł tytułem wyrównania udziału w majątku wspólnym, płatną w terminie 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminu płatności.

Z zapadłym orzeczeniem nie zgodziła się również wnioskodawczyni, zaskarżając wydane postanowienie w części tj. zakresie punktu II ppkt 1, III ppkt 1 i 2, V oraz w zakresie punktu VI.

Skarżąca zarzuciła rozstrzygnięciu:

1. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału poprzez:
  - a. nie wzięcie pod uwagę specyfiki uzyskania dochodów z gospodarstwa rolnego, gdzie rośliny posadzone jesienią roku poprzedniego są sprzedawane wczesną wiosną roku następnego, jak również rośliny posadzone wczesną wiosną są sprzedawane na wiosnę i na jesieni tego samego roku,
  - b. ustalenie, że raty kredytu zaciągniętego w Banku Spółdzielczym Ziemi Ł. w Ł. na kwotę 50.000 zł na zakup ciągnika spłacone przez uczestnika w dniu 30 czerwca 2010 r. w kwocie 5.000 zł oraz w dniu 9 listopada 2010 r. również na kwotę 5.000 zł pochodziły z majątku osobistego uczestnika,
  - c. ustalenie, że umowa zawarta w dniu 22 listopada 2005r. w J. pomiędzy (...) Bankiem S.A. w K., Oddział w J., a J. J. (1) jest umową ratalną zakupu samochodu M. (...) gdy tymczasem jest to umowa na pokrycie kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem samochodu, a nadto, że środki na spłatę tego kredytu dokonana przez uczestnika w ratach z dnia 23 czerwca 2010 r., 19 lipca 2010 r., 23 sierpnia 2010 r., oraz 2 września 2010r. pochodziły z majątku osobistego uczestnika,
  - d. nie wzięcie pod uwagę dowodów i ustaleń zawartych w sprawie III RC 17/10 Sądu Rejonowego w Łęczycy z których wynika, że wszystkie dochody z gospodarstwa od daty wyrzucenia wnioskodawczyni i własnych dzieci tj. od 5 października 2009 r. uczestnik zatrzymywał dla siebie,

e. ustalenie, że bez znaczenia jest przyczyna z jakiej wnioskodawczyni opuściła gospodarstwo rolne uczestnika, podczas gdy ma to istotne znaczenie, albowiem została ona siłą pozbawiona dochodów z gospodarstwa, które stanowiło wspólność majątkową małżeńską oraz zastała pozbawiona możliwości zarządu majątkiem wspólnym, z którego korzystał wyłącznie uczestnik i czerpał z niego dochody,

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia poprzez:

a. przyjęcie, że dochód z gospodarstwa za 2010 r. nie podlega rozliczeniu w postępowaniu o podział majątku wspólnego, ponieważ wnioskodawczyni opuściła gospodarstwo 5 października 2009 r.,

b. nieprawidłowe ustalenie wartości nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestnika w zakresie budynku mieszkalnego, budynku kotłowni, przyłącza centralnego ogrzewania przyjmując wartości wskazane przez biegłą E. C. przy zastosowaniu przez nią metody wzrostu wartości całego gospodarstwa,

3. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów oraz istotne błędy w zakresie logicznego rozumowania,

4. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 45 k.r.io..

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia i ustalenie, że:

- środki na spłatę rat kredytu w dniu 30 czerwca 2010 r. w kwocie 5.000 zł oraz w dniu 9 listopada 2010 r. również na kwotę 5.000 zł zaciągniętego w Banku Spółdzielczym Ziemi Ł. w Ł. pochodziły z dochodów z majątku wspólnego,
- środki na spłatę kredytu zawartego w dniu 22 listopada 2005r. w J. pomiędzy (...) Bankiem S.A. w K. , Oddział w J. , a J. J. (1) na pokrycie kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem samochodu m-ki M. (...) dokonaną przez uczestnika w ratach z dnia 23 czerwca 2010 r., 19 lipca 2010 r., 23 sierpnia 2010 r., oraz 2 września 2010 r. pochodziły z majątku wspólnego,
- dochód z gospodarstwa za 2010 r. przynajmniej do 31 maja 2010 r. podlega rozliczeniu w postępowaniu o podział majątku wspólnego,
- przyjęcie wartości nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestnika w zakresie budynku mieszkalnego, budynku kotłowni, przyłącza centralnego ogrzewania według cen zawartych w opinii biegłej E. C. w załączniku nr 1.1,1.2,1.3, tj. w kwocie 25.845,35 zł – budynek mieszkalny, 2.110 zł – kotłownia, 1.950 zł – przyłącze c.o..

Ewentualnie apelująca wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, a ponadto o zasądzenie od uczestniczka postępowania na rzecz wnioskodawczyni zwrot kosztów postępowania apelacyjnego.

Wnioskodawczyni, w odpowiedzi na apelację wniesioną przez uczestnika postępowania, wniosła o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawczyni oraz uczestnika okazały się częściowo zasadne, wobec czego skutkowały zmianą postanowienia Sądu I instancji.

Zdaniem Sądu Okręgowego, postanowienie Sądu Rejonowego w przeważającej części odpowiada prawu i jako takie musi się ostać. Apelacje wniesione przez wnioskodawczynię oraz uczestnika okazały się o tyle skuteczne, że Sąd Okręgowy uznał za zasadne podniesione zarzuty związane z rozliczeniem dochodów, jakie przynosiło gospodarstwo

rolne oraz otrzymanych z tego tytułu dopłat w okresie od 2009 r. do 31 maja 2010 r., kiedy to ustała wspólność majątkowa małżeństwa pomiędzy skarżącymi.

Nie ulega wątpliwości, że głównym źródłem dochodu rodziny J. były przychody uzyskiwane z prowadzonej przez strony działalności rolniczej. Uzyskiwane dochody były przeznaczone za zaspokojenie potrzeb rodziny a także na modernizację i rozwój gospodarstwa rolnego. Jak słusznie zauważył Sąd I instancji płatności obszarowe przyznawane jest rolnikom, którzy faktycznie użytkują posiadane nieruchomości (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w G. z 9 stycznia 2014 r., I SA/GD (...), LEX nr 1419543). Z powyższych względów dopłaty unijne powinny być rozliczone przy podziale majątku, bo są dochodem z gospodarstwa rolnego nawet, gdy stanowi ono majątek dotychczas osobisty jednego z małżonków. Wynika to z ogólnej zasady, że do majątku wspólnego należą dochody z majątku osobistego każdego z małżonków (art. 31 § 1 pkt 2 k.r.io.). Co za tym idzie w tej sytuacji, co do zasady małżonkowie muszą podzielić się dopłatami unijnymi do gospodarstwa rolnego, otrzymanymi, a nie rozliczonymi, przed dokonaniem podziału majątku (tak wynika z postanowienia Sądu Najwyższego sygn. akt III CZP 86/13, Legalis nr 742141).

W tych warunkach nie może budzić wątpliwości, że skoro uczestnik pobrał z wyłączeniem wnioskodawczyni dopłaty bezpośrednio do gruntów rolnych otrzymane w trakcie trwania wspólności ustawowej i nie rozliczył się z nich wówczas, to winien on rozliczyć się z nich w ramach dokonywanego podziału majątku stosownie do udziału w 1/2 części, ponieważ udziały byłych małżonków są równe (art. 43 § 1 k.r.io.). Trzeba w tym miejscu podkreślić, że podziałem nie są objęte dopłaty należne po ustaniu wspólności ustawowej, ponieważ wówczas wnioskodawczyni i uczestnik nie posiadali wspólnie gospodarstwa rolnego.

Sąd Rejonowy uznał, że dopłaty obszarowe, wypłacane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W. Oddział (...) w Ł., za cały 2009 r. i za pięć miesięcy 2010 r. tj. do czasu zniesienia ustawowej wspólności majątkowej) wchodzi w skład majątku wspólnego stron postępowania. Sąd I instancji ocenił, że uczestnik postępowania pobrał z wyłączeniem wnioskodawczyni dopłaty bezpośrednio do gruntów rolnych, co za tym idzie powinny zostać one rozliczone przy dokonywaniu podziału majątku wspólnego byłych małżonków. Z powyższą oceną nie w pełni się zgadza orzekający w sprawie Sąd Odwoławczy, albowiem nie można tracić z pola widzenia okoliczności, że do 5 października 2009 r. małżonkowie razem mieszkali, co za tym idzie przez 9 miesięcy roku 2009 r. wnioskodawczyni wraz z mężem korzystała z osiąganego dochodu z gospodarstwa rolnego, jak również z otrzymywanych z tego tytułu dopłat. W okolicznościach przedmiotowej sprawy okoliczność bezsporną stanowił fakt, że dochody związane z prowadzonym gospodarstwem rolnym są przeznaczone w głównej mierze na bieżące utrzymanie stron. Brak jest zatem podstaw do tego, by uczestnik postępowania był zobowiązany do rozliczenia się z wnioskodawczynią z tytułu uzyskanego dochodu z gospodarstwa rolnego za cały rok 2009 r., gdzie przez 9 miesięcy tego roku wnioskodawczyni pozostawała na gospodarstwie oraz korzystała z dochodów, jakie on przynosiło.

Jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy wnioskodawczyni pracowała w gospodarstwie rolnym od chwili zawarcia związku małżeńskiego do 5 października 2009 r., kiedy to opuściła przedmiotowe gospodarstwo. A zatem należy przyjąć, że aż do dnia 5 października 2009 r. wnioskodawczyni korzystała z osiąganego dochodu z gospodarstwa rolnego.

Idąc dalej należy wskazać, że Sąd Rejonowy uznał, iż dochód z gospodarstwa za 2010 r. nie podlega rozliczeniu w toku postępowania o podział majątku wspólnego, albowiem powstał on bez udziału wnioskodawczyni, która opuściła gospodarstwo rolne 5 października 2009 r.. Z powyższą oceną również nie można się zgodzić, jak również jest wewnętrznie sprzeczne z uzasadnieniem sporządzonym przez Sąd I instancji, który sam słusznie wskazał, że dopłaty unijne powinny być rozliczone przy podziale majątku, bo są dochodem z gospodarstwa rolnego nawet, gdy stanowi ono majątek dotychczas osobisty jednego z małżonków. W sposób tożsamy sytuacja wygląda w przypadku dochodów, jakie przynosi gospodarstwo rolne. Skarżący muszą zatem podzielić się dopłatami do gospodarstwa rolnego oraz dochodami z niego płynącymi, jakie uzyskała, a jakich nie rozliczyli w trakcie trwania wspólności ustawowej, a z których to wnioskodawczyni korzystać nie mogła po opuszczeniu gospodarstwa rolnego. Jak wskazała skarżąca w okresie od 5 października 2009 r. do 31 maja 2010 r., kiedy to została przez uczestnika postępowania pozbawiona dochodów, jakie przynosiło gospodarstwo rolne.

I tak w 2009 r. uczestnik postępowania osiągnął dochód z gospodarstwa rolnego w kwocie 20.480,37 zł. Biorąc pod uwagę, że wnioskodawczyni przez 9 miesięcy z tego dochodu korzystała, natomiast przez pozostałe 3 już tej możliwości nie miała to do rozliczenia dokonując podziału majątku wspólnego pozostaje kwota 5.120 zł (20.480,37 zł / 12 x 3) z tytułu uzyskanego dochodu oraz kwota 4.436 zł z tytułu uzyskanych dopłat. Łącznie rozliczeniu powinna podlegać kwota 9.556 zł. Z kolei w 2010 r. skarżący uczestnik uzyskał dochód z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego w kwocie 27.996,86 zł, przy czym wnioskodawczyni była pozbawiona możliwości korzystania z niego przez okres 5 miesięcy, co za tym idzie rozliczeniu z tytułu osiągniętego dochodu powinna podlegać kwota 11.665,36 zł (27.996,86 / 12 x 5), którą należy powiększyć o wartość otrzymanych dopłat w kwocie 1.912 zł, co daje łączną kwotę 13.577,36 zł.

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił punkt II. 3. postanowienia Sądu Rejonowego w ten sposób, że ustalił, iż dochód rolniczy wraz z dopłatami za 2009 r. wyniósł 9.556 zł, oraz punkt II. 4. postanowienia w ten sposób, że ustalił, iż dochód rolniczy wraz z dopłatami za 2010 wynosił 13.577,36 zł. W konsekwencji Sąd Okręgowy zmienił również punkt II. zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że ustalił, że w skład majątku wspólnego A. J. i J. J. (1) wchodzi składniki majątkowe o łącznej wartości 133.518,71 zł, zamiast wartości 137.213,77 zł. Co za tym idzie Sąd Odwoławczy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zmienił także punkt IV. 2. zaskarżonego rozstrzygnięcia w ten sposób, że J. J. (1) przyznane zostały na wyłączną własność wszystkie pozostałe składniki majątkowe opisane w punkcie II. ppkt 1-8, o łącznej wartości 131.418,71 zł, zamiast wartości 135.113,77 zł. Powyższe musiało wreszcie skutkować również zmianą orzeczenia w zakresie jego punktu V. w ten sposób, że zasądził od J. J. (1) na rzecz A. J. kwotę 64.659,36 zł, zamiast kwoty 66.506,89 zł, tytułem wyrównania udziału w majątku wspólnym, płatną w terminie 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności.

Przechodząc z kolei do pozostałych podniesionego przez wnioskodawczynię oraz uczestnika postępowania zarzutów naruszenia art. 233 k.p.c. oraz błędu w ustaleniach faktycznych należy wskazać, że okazały się one całkowicie bezzasadne.

Jak wielokrotnie wyjaśniano w orzecznictwie Sądu Najwyższego, zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może być uznany za zasadny jedynie w wypadku wykazania, że ocena materiału dowodowego jest rażąco wadliwa, czy w sposób oczywisty błędna, dokonana z przekroczeniem granic swobodnego przekonania sędziowskiego, wyznaczonych w tym przepisie. Sąd drugiej instancji ocenia bowiem legalność oceny dokonanej przez Sąd I instancji, czyli bada czy zostały zachowane kryteria określone w art. 233 § 1 k.p.c. Należy zatem mieć na uwadze, że – co do zasady - Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, dokonując wyboru określonych środków dowodowych. Jeżeli z danego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona tylko wtedy, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych (por. przykładowo postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2001 r., I CKN 1072/99, Prok. i Pr. 2001 r., Nr 5, poz. 33, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2000 r., I CKN 1114/99, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2000 r., I CKN 1169/99, OSNC 2000 r., nr 7-8, poz. 139).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w licznych orzeczeniach (np. wyrok z dnia 16 grudnia 2005 r., sygn. akt III CK 314/05, wyrok z dnia 21 października 2005 r., sygn. akt III CK 73/05, wyrok z dnia 13 października 2004 r. sygn. akt III CK 245/04, LEX nr 174185), skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd przepisu art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem może być jedynie przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie o innej, niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena sądu. Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości

dokonanych ustaleń faktycznych, odwołując się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2008r., I ACa 180/08, LEX nr 468598).

Takiego działania obojga skarżących zabrakło w przedmiotowej sprawie, natomiast podniesione przez nich należy uznać za chybione. Po pierwsze wbrew argumentacji uczestnika, w ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw, aby skarżący w ogóle nie rozliczył się z wnioskodawczynią w zakresie otrzymanych dopłat obszarowych oraz w związku z osiągniętym dochodem z prowadzonego gospodarstwa rolnego. Do czasu ustalania wspólności majątkowej małżeńskiej tj. do dnia 31 maja 2010 r. uczestnik ma obowiązek rozliczenia dochodów i dopłat, jakie uzyskał, a jakich nie rozliczył z wnioskodawczynią, która to od dnia 5 października 2009 r. została pozbawiona możliwości korzystania z dochodów gospodarstwa rolnego, które wcześniej małżonkowie wspólnie prowadzili. Szerzej do tej kwestii Sąd Odwoławczy odniósł się w dotychczasowej części uzasadnienia, a więc nie ma potrzeby powielania raz jeszcze przywołanej argumentacji w przedmiocie rozliczenia dopłat i dochodów w okresie 2009 – 2010 r..

Przechodząc z kolei do pozostałych podniesionych przez skarżącą wnioskodawczynię zarzutów związanych z ustaleniem, że raty kredytu zaciągniętego w Banku Spółdzielczym Ziemi Ł. w Ł. na kwotę 50.000 zł na zakup ciągnika spłacone przez uczestnika w dniach 30 czerwca 2010 r. i 9 listopada 2010 r. w kwocie po 5.000 zł pochodziły z majątku osobistego uczestnika oraz ustaleniem, że umowa zawarta w dniu 22 listopada 2005 r. pomiędzy (...) Bankiem S.A., a J. J. (1) jest umową ratalną zakupu samochodu M. (...) gdy tymczasem jest to umowa na pokrycie kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem samochodu, a nadto, że środki na spłatę tego kredytu dokonana przez uczestnika w ratach z dnia 23 czerwca 2010 r., 19 lipca 2010 r., 23 sierpnia 2010 r., oraz 2 września 2010 r. pochodziły z majątku osobistego uczestnika, należy uznać za całkowicie chybione.

Jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy dokonując spłat kredytów, zaciągniętych przez strony postępowania w czasie trwania wspólności majątkowej, po ustaniu małżeńskiej ustawowej wspólności majątkowej J. J. (1) dokonał nakładu z majątku osobistego na majątek wspólny, w łącznej wysokości 54.862,19 zł. Kluczowym jest tutaj bowiem czas, w jakim została dokonana spłata rat owych kredytów, do której byli zobowiązani oboje małżonkowie. Powyższa wpłata została dokonana po dniu 31 maja 2010 r. w którym pomiędzy małżonkami ustalała majątkowa wspólności małżeńska. Dla rozstrzygnięcia w sprawie pozostaje bez znaczenia cel na jaki w istocie te kredyty były zaciągnięte, znaczenie bowiem ma to, że było to wspólne zobowiązania zarówno wnioskodawczyni, jaki i uczestnika, zaś J. J. (1) dokonał spłaty tych zobowiązań w czasie, gdy skarżący mieli już rozdzielność majątkową. Co za tym idzie kwotę w wysokości 54.862,19 zł Sąd Rejonowy w sposób prawidłowo rozliczył w wydanym orzeczeniu kończącym, zasądził od A. J. na rzecz J. J. (1) kwotę 27.431zł, a więc połowę tej wartości tytułem zwrotu poczynionych przez uczestnika nakładów.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., oddalił apelacje wnioskodawczyni oraz uczestnika w pozostałym zakresie, jako bezzasadne.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. ustalając, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania apelacyjnego związane ze swoim udziałem w sprawie.

SSO Zofia Szcześniewicz